

Examen. Saavidt jeg veed, stilles der bestemte Fordringer til Bestyrerne af de private Skoler, idetmindste her i Kjøbenhavn, for at give dem Ret til at indstille til de Examinere, som Staten fordrer for at give visse Rettigheder, og det er jo accurat det Samme, som her er Tilfældet. Her er det Læreren, der skal indstille til Examen Elever, som, naar de have opnaaet Examen, faae visse Rettigheder; men, selv om det ikke var Tilfældet andre Steder, saa mener jeg, at der dog kunde være Spørgsmaal om at vedtage det her, og det af de Grunde, jeg nu skal tillade mig at anføre. Der bestemmes, at der skal stilles visse Fordringer til Bestyreren af saadanne Skoler for at give ham Ret til at indstille til en Navigationsexamen, og dette stod oprindeligt i det af Regjeringen forelagte Lovforslag. Den høitærede Marineminister har, saavidt jeg kan forstaae, hidtil holdt paa dette Forslag, men nu er Udvalget gaaet ind paa at stille den Fordring, at Navigationsdirecteuren eller Examenscommissionen ikke skal være forpligtet til at reise til nogen Skole, medmindre der indstiller sig 3 Elever for at undertaaste sig Examen, og den høitærede Minister er, naar dette bliver vedtaget, idetmindste efter, hvad der staaer i Betænkningen, villig til at lade Bestemmelsen i § 13 bortfalde. Jeg maa tilstaae, at jeg virkelig ikke kan finde noget rigtigt Sammenhæng deri, thi det er mig ikke fuldkommen klart, at den Ting, at Commissionen skulde slippe for at reise til et bestemt Sted, hvor der er en Skole og slippe for at holde Examen der, netop skulde staae i Forbindelse med, at man stillede bestemte Fordringer til Læreren for at give ham Ret til at indstille til Examen. Det, at den høitærede Minister er gaaet ind derpaa, har imidlertid bewirket, at Jorden saa at sige er gleden bort under mine Fødder, og det vil vist være mig vanffeligt, autager jeg, at forsvare min Anskuelse derom, idet jeg mener, at det fremdeles vil være rigtigt at stille bestemte Fordringer til disse Skolers Bestyrere. Sagen er jo nemlig den, at en Examen aldrig kan være nogen fuldstændig Prøve. Det er slet ikke Staten om at gjøre at skaffe Søfolk et Papir, hvormed de kunne komme frem og sige: „Jeg har taget en Gra-

men“, men det er Staten om at gjøre at uddanne Søfolk paa en saadan Maade, at man saavidt muligt kan være sikker paa, at de have skaffet sig den Erfaring og de Kundskaber, som ere nødvendige for, at de kunne faae de Rettigheder, som Loven giver. Nu vil det dog vistnok ikke kunne negtes, at en øvet Lærer vil kunne forberede en Elev bedre end en uøvet og udygtig; men, siger den ærede Ordfører, den øvede Lærer vil nok altid faae sin Ret gjort gjældende, thi, naar der er Concurrence, saa vil han fremkalde dygtige Elever, medens den udygtige Lærer vil skaffe udygtige Elever og saaledes ikke i Længden vil kunne bestaae. Ja, dette er fuldkommen rigtigt, men det er ikke det Gnest, man skal skaffe sig Sikkerhed om, at Eleven netop kan de Ting udenad, som der fordres til Examen, at han kan den mundtlige Deel af Navigationen, som iøvrigt kun er lidt, hvori han examineres; thi det kommer navnlig an paa, at han kan regne de Opgaver, der stilles, at han kan regne sine Observationer og sit Bestik paa den rigtige Maade. Det er tildeels en mechanisk Regning; den, som har seet det Schema, der for Tiden er indrettet for Søfolk, hvori den hele Opgave stod, som skulde regnes ombord, men hvor der kun var skaaet Huller ud til Tallene og lagt et Stykke Papir nedenunder til at skrive Tallene paa, vil see, at det for en stor Deel er en mechanisk Fremgangsmaade og en mechanisk Regning, men man kan ikke overtøye sig om, at Eleven saaledes har fordoiet disse enkelte Ting, der henhøre til Examen, naar man ikke er sikker paa, at Læreren selv har været tilføes og seet, hvorledes det gaaer til. (Steenstrup: Og heller ikke har forstaaet det!) Ja, det vil snart straffe sig, naar han ikke har forstaaet det; men hertil kommer endnu en Ting, nemlig, at der ved Prøven ikke alene fordres, at Eleven kjender Formlerne, men han skal ogsaa selv kunne udføre dem, han skal kunne maale Høiderne, han skal kunne observere med sit Instrument, og det er Noget, hvori man ikke kan undervise ham, naar Examen afholdes, det er Noget, hvori man maa støtte sig til Læreren's Vidnesbyrd; man maa stole paa, at Læreren har foretaget disse Ting med ham